

Kesknoortega liitus 300 uut liiget!

Palju edu kõigile keskerakondlastele, nii noortele kui ka vanematele, 2013. aasta kohalike omavalitsuste valimistel, mis toimuvad juba 20. oktoobril!

Keskerakonna Noortekoguga on eelmise aasta jooksul liitunud rekordarv noori. Detsembris ületati 6000 liikme piir, millega olakse suurim poliitiline noorteühendus.

Keskerakonna Noortekogu esimees **Jaanus Riibe** ütles, et liitujate arv on kasvanud just viimastel kuudel.

„Paljud noored on tänaste riigijuhtide poliitikas ja poliitikutes pettunud. Meie oleme suutnud pakkuda alternatiivi. Meiega liituvad noored, kes usaldavad ja hindavad meie väärtusi ning kes soovivad aktiivsemalt kaasa lüüa elu paremaks muutmises Eestimaal,“ sõnas kesknnoorte juht.

„Ühiskonna noorema põlvkonna tegemisi segavad mitu asjaolu, millele jätkuvalt valitsev koalitsioon läbi roosade prillide vaatab: noorte kõrget tööpuudus, koolide sulgemise kava, maanoorte valikute vähenemine, jätkuv hinnatõus. Ebakindlus tuleviku suhtes annab noortele tuge hakata ise riigi poliitikat kujundama. Üheskoos suudame probleeme lahendada,“ loodab Riibe.

Kesknnoored tõmbasid eelmisele aastale joone alla aastategijate tiitleid jagades. 2012. aastal kujunes noorte arvates aasta poliitküsümuseks kõrgharidusreform, parimaks ideeks tasuta ühistransport ja olulisemaks teemaks lastele energijookide müügi piiramine. Riibe tõstis esile ka noorte endi korraldatud meeleavaldusi, millest tähtsaim oli vast „roheline öölahing“, mis riigieelarve menetlemise ajal toetas Riigikogu Keskfraktsiooni võitlust elektriaktsiisi langetamise eest.

Veel kesknnoorte antud tiitleid: Noortekogu aasta sõpradeks valiti Keskerakonna peasekretär **Priit Toobal** ja Keskerakonna büroo nõunik **Andres Hiie**. Aasta uustulnukateks Noortekogus valiti **Pavel Kuusik** ja **Darja Leonova**. Aasta kõige aktiivsemaks kesknnooreks valiti **Julianna Jurtšenko**. Riibe kinnitusele on Keskerakonna Noortekogu alati avatud uutele inimestele ja uutele ideedele. Ta usub, et paljud viimati liitunuist tõusevad pildile juba 2013. aasta kohalike omavalitsuste valimisteks. **Kn**

Keskerakond kutsub oma liikmeid uusaastapeole

**laupäeval, 19. jaanuaril
kell 17 Lillepaviljonis**
(Pirita tee 26, Tallinn)

- * Kontsert. LIIS LEMSALU
- * Tantsuks mängib ja laulab KARL MADIS
- * Lõbusate ja Leidlike Klubi (KVN)
- * Peotuju hoiavad üleval külalis- ja üllatusesinejad „Anne Veski, Heli Lääts, Laima Vaikule, Alla Pugatšova, Villu Reiljan, Sofia Rotaru, Marju Marynel Kuut, Filipp Kirkorov jt“
- * Pidujuhid PILLE PÜRG
- * Buffeelaud ja baar

Registreerimine ja täiendav info pääsmehindade jm kohta:
* erakonnabüroo telefonilt 6 273 460
e-post: keskerakond@keskerakond.ee

Varem registreerujatele soodsamad hinnad! Kohtade arv on piiratud.

Osalemise eest tasuta erakonna büroos või Eesti Keskerakonna arveldusarvele SEB Pangas (konto 10220031930016).

Korraldajad

Ando Leps:

Eesti anno 2013: jääkelder kustutab rahva lootuse elama jääda

Kesknädalale andis intervjuu õigusteaduse doktor Ando Leps, kelle sõnul seisib Mustpeade maja ärimeestele mahaparseldamise taga kultuuriminister Rein Lang. Leps toob intervjuus välja, kuidas valitsuskoalitsiooni partnerid on vastastikuselt võitluses üha enam asunud kasutama õiguskaitsetalitust. Leps ennustab, et suure tõenäosusega sünnib varsti uus valitsuskoalitsioon, mis suudaks vähemalt teatud määral pidurdada eestlaste väljasuremise protsessi.

INDREK VEISERIK
indrek@kesknadal.ee

Möödunud aasta kujunes poliitiliselt äärmiselt rahutuks. Juhtus see, mida ilmselt vähesed oleksid veel 2011. aastal uskunud – meedia asus paljastama seni kaljukindlat positsiooni nautinud Reformierakonna

tegusid. Vaevalt et meedia muutunud hoiak tulenes üksnes Silver Meikari ülestunnistusest. Meikar oleks võinud sellega ju välja tulla aastaid varem. Mis tingis muutuse? Miks Mart Kadastik ja Hans H. Luik ning eelkõige Äripäev hakkasid korraga aktiivselt paljastama?

Tooksin võrdluse nõukaegse ülivõimsa KGB-ga, kes ennetas sündmusi riigis tervikuna, kuna KGB valdas informatsiooni. Tuleb siiski tingimata ütelda, et Mart Kadastik, Hans H. Luik ja Urmo Soonvald mängivad tegelikult topel mängu. Ühelt poolt nad nägid juba ammu, et Reformierakond on omadega põhjas. Kuid teiselt poolt panid meediajuhid käe ette paljudele end ajakirjanduses avaldada soovivatele autoritele, kandes osa neist mustadesse nimekirjadesse ja keelates neid kommenteerimast, näiteks Delfis! Ka mina kuulun viimaste sekka. Irooniliselt öeldes – see ongi sõnavabadus Eesti moodi!*

Leps

Ma ei tunne Meikarit ega tea tema „sisu“. Kuid arvan, et ta ei valetanud. Miks ta kohe ei hakanud oma lugu rääkima, selleks võib olla mitu põhjust. Esiteks, ta võis lootma mingisugusele omakasule. Teiseks, kuna ta ei pääsenud

Riigikokku, mis oleks andnud talle hea sissetuleku, siis võis olla see ülestunnistus ka teatud kättemaksu tunnustega. Kolmandaks, Meikaril hakkas võib-olla südametunnistus piinama, et milliste jäledate tüüpidega ta peab ühes erakonnas olema ning nendega koos ühte ja sedasama suppi lurpima. Meikar võis tahta lõppude lõpuks olla aus mees.

Kas Autorollo ümber toimunud Keit Pentus-Rosimannuse skandaalil on piisavalt kaalu, et lõpuks kukutada võimult peaminister Ansip?
Pentus-Rosimannuse skandaal on väga tõsine. See, kus

on mängus Rain Rosimannuse käsi, otseselt või kaudsemalt, sugulussidemete kaudu, teeb alati ettevaatlikuks. Ta on ju olnud meie tähtsate riigitegelaste juures varemgi kiibitseejaks. Maletajate keeles on kiibitseeja ikkagi võrdlemisi negatiivne tegelane, kes küll ise mängida oskab, kuid kardab kaotada. Nii on lood ka Rain Rosimannusega, kes on halli kardinalina pika aja jooksul lükanud vastutuse teiste õlule.

Millisesse seisu on Reformierakond jõudnud pärast aastatepikkust võimulolekut?

Loe edasi lk 4-5

Juhtkiri

Statistika teab kõike

JENS RAEVALD

Keskerakonna Noortekogu juhatus liige, Jõgeva-Tartu-Tallinn

„Statistika teab kõike. [...] Statistika eest ei saa end kuhugi peita. Tal on täpsed andmed mitte ainult selle kohta, kui palju on hambaarste, vorstikauplusi, süstlaid, kojamehi, kinorežissööre, prostituute, õlkatuseid, lesknaisi, voormehi ja kirikukelli, vaid ta teab isegi seda, kui palju on riigis statistikuid.

Kuid ühte asja ta ei tea.

Ta ei tea, kui palju on Nõukogude Liidus toole.

Toole on väga palju.“

(I. Ilf ja J. Petrov „Kaksteist tooli“)

Jaanuar on lisaks näärikuule ka statistikakuu. Saabub kõrvkõimalikku andmestikku toimunud kuritegude, liiklusõnnetuste, tulekahjude, vähenenud rahvaarvu, muu laibaloenduse, tõusnud inflatsiooni ja kasvanud palkade kohta. Saab möödunud aasta kokku võtta ja öelda kadunukese kohta esimesed sõnad.

Optimistidele – enamasti väheneb kõrvkõimalike õnnetus- ja surmajuhtumite arv, kasvab palk, väheneb töötus (nii registreeritud kui ka statistiline), kasvab autode ja internetikasutajate jms progressi väljendavate asjade valdajaskond.

Pessimistidele – vähenevad rahvaarv ja iive, suurenevad regionaalne ebavõrdsus ja hinnad. Paigal tammuvad tööhõive ja reaalse sissetuleku. Optimist võrdleb andmeid 1913., 1940., 1990. või 2009.–2010. aastaga, pessimist aastatega 2006–2008.

Kuid statistika ei tea, kuidas elu paremaks teha.

KESKMÕTE: No küll hr Ansip oma joru edasi ajab. Ta katsub ikka sama kange mees olla nagu meie Edgar.

Eelmisel aastal oli statistika põhiobjekt ehk inimene-elanik keskmisest rohkem mures oma tuleviku pärast. Vimm prahvatas, silmad-suud avanesid ja Tõde hakati valitsuse kabinetidest rahvale tagasi sikutama. Keskerakond ja tema valijad on „valitsevat konsensust“ ennegi häirinud ning üldisele, keskele seisukohale vastu seisnud. Seega meie ei üllatanud ja meid ei üllatatud. Minu jaoks pole valimiskasti juures vahet, kas Kristen Michal valetas või mitte, minu häält ei saa ta kunagi. Aga Reformierakonna valijad said mullu nägijaks. Valitsust rünnati „selja tagant“ – ajakirjandusest, arvamussliidrite ridadest, eestikeelsete nooremajalike inimeste seast. See oli midagi uut.

Kas midagi muutub?

No küll hr Ansip oma joru edasi ajab. Ta katsub ikka sama kange mees olla nagu meie Edgar.

Erakondade ja valitsuse nägu on viimase viie aasta stabiilsuses juba välja kujunenud ning seda rahu ei riku ka tulevad kohalikud valimised. Võib-olla ei muutugi suurt midagi? Seda enam, et kohalikul tasandil valitakse suuresti inimesi ja inimesed erakondi vahetama ei jookse. Kui Keskerakond Tallinnas võidab, jääb kõik endiseks. Kui aga kaotab ning võimule saavad Reformierakond ja IRL, on valitsuse tegevusele antud heakskiitev hinnang. Tõeline valgus ei koida enne 2015. aasta märtsi. Nii et katsuge seal Tallinnas oma tasuta ühistransporti veel parendada, muidu pole 2012. aastal avanenud silmadest 2013. aastal kasu.

Kahjuks minu kui Kesk-Eesti pagulase jaoks ei muutunud 1. jaanuarist Tallinna ühistranspordis midagi.

Mul Lasnamäel toimus ka enne tasuta ühistransport. Aga vahele ei tohtinud jääda. Siinkohal teen ettepaneku: nüüd, kus loodetavasti alates 8. jaanuarist ka Jõgeval Keskerakond võimul on, võiks Tallinna linn ergutada jõgevlasti laiendama tasuta ühistransporti ka Jõgeva linna registreerituile!

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja Urmi Reinde	urmi@kesknadal.ee	6 274 583
Uudistejuht Indrek Veiserik	indrek@kesknadal.ee	6 274 571
Toimetaja Tiit Maksim	tiit@kesknadal.ee	6 274 573

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post.
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Tallinn – maailma julgeim pealinn

Tallinna tasuta ühistransport on tulnud, et jääda. Esimese pealinnana maailmas. Järgmises lehes näitab Kesknädal, mida mujal maailmas selle idee ja teostuse kohta kiitvat arvatakse, hetkel aga võime kirjeldada esimesi emotsioone – võimas. Jah, võib-olla on pisikesi tõrkeid, kuskilt on piletid otsas, kuskil ei osatud prognoosida, et niipalju inimesi registreerib end tallinlaseks, kuskil keegi lihtsalt vingub. Eestlane ei saa ju vingumata, sadagu talle taevast või kulda kaela. Sellega seoses meenub taas aastavahetuse tippelamus „Tujurikkuja“ oma lõpuballaadiga „Kui halb on olla eestlane“, mis Märt Avandi (pildil) esituses ületas mäekõrgusel kõigi kolme riigijuhi (Ilves, Ansip, Ergma) sisutud ja haledad mittemidagiütlevad esinemised kokku. Isegi Tallinna nüpeldama kohustatud meediaesindajad on pigem leplikud ja leiavad oma kommentaarides, et Keskerakond on ainuüksi selle ühe idee läbiviimisega Tallinnas eesolevad

kohalikud valimised juba võitnud. Ainult ERR peab meeles, kes on tema tegelik tööandja (=valitsusliit), ja toodab iga

päev mõne halvustava uudise ühistranspordi kohta (küll on ühiskaardid kohe-kohe maailmast otsa löppemas; küll ei lähe tuluke roheliseks; küll ähvardab andmekaitse Tallinna linna maa-muna pealt pühkimisega; ja kui muud ei ole, siis tänavaaugud ikka on). Ühesõnaga: maa külm, kärss kärnas.

Kuid normaalsetele inimestele asi meeldib. Kõige toredam oli see, et jõuluvana tõi paljude tallinlaste peredesse rohelised sõiduõiguse kaardid – vaid kaks eurot tükk, ja kingitus missugune! Rahvas sõidab ja kiidab, teades, et pisivead suure süsteemi käivitamisest parandatakse.

Ja mida head on riigivalitsusel oma paljukanatanud maksumaksjatele pakkuda? Et absoluutses vaesuses elava lapse toetus tõusis 9 eurot?

No palju õnne.

Wikipedia tsensor vuntsib Laari ja mustab Savisaart

Infoturbeeksperti Tõnu Samueli katsed lisada ingliskeelses Wikipedias Mart Laari artiklisse negatiivse varjundiga sündmusi luhtusid, kuna keegi hoolitseb pidevalt selle eest, et Laari kohta ilmuv oleks eranditult positiivne, kirjutas Õhtuleht 3. jaanuaril.

Hetkel Jaapanis tegutsev Tõnu Samuel (pildil) soovis lisada Wikipedia Mart Laari artiklisse selliseid meeme nagu „ruum sai otsa“, pump-püssiskandaal ja rublaafäär, kuid see osutus võimatuks, sest keegi kustutab kõik negatiivse ja kõik artiklis Laari kohta kirjutatu püsib positiivseks. Samuel ütles Õhtulehele, et kui Laari artiklisse midagi negatiivset kirjutada, siis on see sealt paari minutiga kadunud.

Laar pole samas mitte ainus, keda käsitlevaid Wikipedia artikleid on meeldivamaks kohendatud. Samuel tõi näite aastast 2007, kui toonane justiitsminister Rein Lang pidas Tartus Püsirohukeldris oma kurikuulsat sünnipäeva, mille teemaks oli 1930. aastate München ja kus etendati näidendit „Adolf“ ja mille kajastust püüti Langi kohta käivas artiklis kustutada. Mullu septembris kustutas IRL-i kuuluv Siim Kabrits ennast tutvustavast Wikipedia artiklist lõigu elamislubade skandaali kohta ning ka viited vanadele artiklitele.

Kui Laari jt koalitsioonipoliitikuid kajastav ingliskeelne Wikipedia sisaldab tundmatu tsensori tööna üksnes positiivset infot, siis näiteks Tallinna linnapea Edgar Savisaare kohta võib Wikipediast lugeda negatiivset vabalt. Ingliskeelne Wikipedia seostab Savisaart machiavelliliku poliitikaga, väites, et Keskerakonna esimees on valmis tegema igasuguseid diile, et vaid oma eesmärged saavutada.

Oma eesmärkide saavutamiseks on Savisaar Wikipedia andmeil valmis teisi poliitikuid pealt kuulama (meenutatakse lindiskandaali) ja linnapeana tegema kinnisvaradiile, mis on kasulikud tema erakonna liikmetele, aga mitte Tallinna linnale. Wikipedias on ka välja toodud Savisaare nimetute kriitikute hinnangud, mille kohaselt Keskerakonna esimees olevat autoritaarne, nepotismi [onupojapoliitikat] toetav valijatega manipuleeriv populist, korruptiivne, hävituslike intriigide sepiitseja, kellel on tugevad sidemed Venemaa võimudega. Üksikasjalikult, kogu statistikaga on ingliskeelses Wikipedias välja toodud Postimehe ja „rahvaalgatuslike“ liikumiste gallupid, mis kõik soovisid Savisaare tagasiastumist pärast Pronksiööd. Kui Laari puhul on üksikasjalikult, koos aastaarvudega välja toodud kõik tema raamatud, siis Savisaare Wikipedia-leht märgib vaid lakooniliselt, et ta

on välja andnud neli raamatut (tegelikult 15). Sellises kontekstis on Laari pump-püssiskandaali-vihje kustutamine paari minutiga kahtlemata kõike muud kui tõde taotlev.

Kesknädala hinnangul on võimupoliitikud aastaid eesti rahvale loonud müüti sõltumatust internetist vaid nende endi isiklikes huvides. Toodud näide kinnitab, et ka interneti artikleid kontrollivad poliitjõud. Kui internetis on tundmatutel tsensoritel nii kerge manipuleerida, polnud järelikult Laari toetavatel „netispetsialistidel“ mingi kunst võlt-sida ka viimaste Riigikogu valimiste tulemusi. Ega muud kui soovime, et müüt interneti ja e-süsteemi usaldusväärsest sureks – kui keegi ei usu, siis ei saa valeinfot ka kurjasti kasutada.

HIIBUSE NÄDAL

EESTIS ON PALKADE ERINEVUS EUROOPA SUURIMAID, PIDURDADES JUBA MAJANDUSE ARENGUT

... Me astusime nii veel ühe sammu selle normaalsuse suunas, kus ei kannatata, hambad ristis, sest nii on vaja...

(Presidendi aastavahetuse pöördumisest)

Riigi väline hiilgus ja maa tühjenemine rahvast

Kesknädala viis küsimust arstiabi kohta dr Andres Ellamaale

Tervis on iga inimese kõige kallim vara. Valitsusele peaks enim korda minema rahva tervis, sest ilma rahvata pole riiki ja ilma riigita pole ka valitsust kellelegi vaja. Kesknädal suhtles aastavahetusel neurokirurgi ja terava sulega publitsisti Andres Ellamaaga, kes oli üleminekuvalitsuse (1990–1992) tervishoiuminister. Rohkem kui 20 aastat tagasi algatatud muudatused on väärt meenutamist ainuüksi põhjusel, et Eestis meditsiin täna üldse veel toimib ja et meie arstideõdede kõrge professionaalsus on võrreldav ka enamarenenud riikidega. Eriti kui võrdleme Eesti arstiabi kaosega paljudes muudes valdkondades, näiteks oma tööstuses, panganduses, lennunduses, hariduses, põllumajanduses, millest osa on täiesti kadunud ja osa veel vaevu hingitseb.

Mida tõi 2012. aasta arstiabikorraldusse?

Eesti arstiabikorralduses on toimunud esmapilgul pisikene, kuid samas põhimõtteline muutus. Ühe väikese seadusemuudatusega kargasime hoobilt tagasi 1990. aastasse. Koos iseseisvuse taaskesitamisega sai toona tervishoiu rahastamine rebitud lahti riigieelarvest, ja arvata võib, et see oli üks tegur, tänu millele oleme suutnud seni sedavõrd vähese rahaga nii hästi hakkama saada. Vähemalt tervishoiu rahastamise aspektist oleme tagasi ENSV-s. See au kuulub selle taandarengu ideoloogilisele juhile, rahandusminister seltsimees Jürgen Ligile!

Mida arvate uuest sotsiaalministrist Taavi Rõivasest?

Mida arvata praktiliselt tundmatust mehest, kes ka ise tunnistab, et asub sotsiaalprobleemidega alles tutvuma?

Agara poliitikajälgijana on mul tema senistest sotsiaalpoliitilistest mõtteavaldustest jäänud mälu vaid üks – see, et emapalk on tõhus tegur sündimuse suurendamisel. Ja mis toimub tegelikkuses meie iibega? Sellise pagasiga vaieldamatult kõige keerukamasse ministriametisse asuda on üpris julge samm. Kuid, kes teab? Julgus iseenesest on ka midagi väärt.

Avalikkusele oli möödunu streigiaasta. Kas kokkuvõtet on tehtud?

Streigist õpivad kõik, nii streikijad kui ka vastaspool. Mul on hea meel, et suutsime end näidata sedavõrd ühtsena. Piinlik on mul Õdede Liidu pärast, kes „hüppas reele“ alles siis, kui see juba hoogsalt vuhises. Aga mis seal imesit, eks ka Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees Margus Tsahkna ilmus läbirääkimiste laua taha alles viimasel hetkel,

kui tulemus oli enam-vähem teada ja telepildis figureerimine võis tuua poliitilist profiiti. Mul on piinlik sellesama sotsiaalkomisjoni pärast, kes endale ilmselt ei olegi teadvustanud, et tavainimesele, kes ei suuda oma kütte eest maksta, on tema laste kooliharidus, arstiabi kättesaadavus ja julgeolek hoopis olulisemad kui taskilatelivede palk. Kahetsusväärne, et valitsus püüdis streigiläbirääkimistest igati distantseeruda ega tahtnud kuidagi tunnustada, et kui küsimus on avalikus teenuses (arstiabi!), mida osutatakse avaliku maksuraha eest, siis tegelikult ei olegi arstidel kellegi muuga läbi rääkida kui

Tavainimesele, kes ei suuda oma kütte eest maksta, on tema laste kooliharidus, arstiabi kättesaadavus ja julgeolek hoopis olulisemad kui taskilatelivede palk.

sotsiaalministriaga. Kõik teised – Haiglate Liit, Haigekassa – on tegelikult vaid „tankistid“, kelle

otsustest ei sõltu midagi. Selle asemel asuti mängima mängu, mis valitsusele kuidagi au ei tee – valedmed arstide palkadest, streigijuhtide mustamine, streigi eesmärkide moonutamine. Mu siiras tunnustus kuulub Arstide Liidu eestseisusele ning streigikomiteele. Streik möödus patsiente minimaalselt kahjustades, tasakaalukalt ja korrektselt, ning kõik, nii streigi vorm kui ka nõudmised olid seaduslikud. Tore, et valitsuse poolseid trikitamisi, nagu läbirääkimistele kutsutute ringi laiendamine või vaidluste muutmise katsed, nii kenasti märgati, ja valitsuse näotu katse seeläbi streik hoopis õigustühiseks kuulutada lihtsalt luhtus. Kõige üllatavam, et patsiendid said kogu streigi mõttest paremini aru kui riiklik lepitaja ja mõned tipp-ajakirjanikeks tituleeritavad isikud. Pole midagi parata, ega mõistmist saa vägisi õpetada. Muidugi oli streik „poliitiline“ – küsimus oli ju avaliku teenuse jätkujõulisuses ja maksuraha kasutamises.

Leping on allkirjastatud. Kas olete rahul?

Loomulikult on igasuguse streigi lõpptulemus kompromiss, mida peaksid mõlemad pooled austama ja sellest ka kinni pidama.

Foto: mu.ee

KOKKULEPET TULEB TÄITA: Ülemineku- aegne tervishoiuminister ja staapikas neurokirurg Andres Ellamaa ütleb, et igasuguse streigi lõpptulemus on kompromiss, mida peaksid mõlemad pooled austama ja sellest ka kinni pidama. Eks alanud aasta näitab, kuidas kumbki pool leppesest kinni peab.

Mis hakkab toimuma alanud aastal?

Loodan, et nüüd jätkuvad läbirääkimised arstideõdede koormuste teemal. Ja rahvas mõistab, et mitte mõnisada residentti, kes hakkasid saama ka 8 töötundi eest oma väljateenitud palka, või hooldajate tunnitasu paarikümnesendine tõus ei ole tegelikult põhjused, mille pärast ei saanud tõsta töötasut. Probleem on ikkagi upakil sotsiaalpoliitikas. Kohe kuidagi ei saa ma jätta siia põimimata J. J. Rousseau mõttekäiku, millele on osundanud tunnustatud rahva-

tervise uurija professor Jaak Uibu: „Halvim valitsus on see, mille alluvuses rahvas väheneb ja välja sureb. Kui maa kogu välisest hiilgusest hoolimata rahvast tühjeneb, siis ei saa tõi olla, et kõik läheb hästi.“ Soovides, et Eesti Vabariigil oleks rahvas ja eesti rahval oma vabariik, loodan, et praegune võim on edukas ja leiab endale mõne muu rahva, keda valitseda. Praegune valitsus on siin ammendunud ja meie peaksime endale võimalikult kiiresti leidma uuema. Kas see ka parem saab olema, seda näitab tulevik.

„Äraostmatud“ võtavad veel viimast

Eesti Energia vajab USA-s toimetamiseks juba tehtud 33 miljoni eurosele investeeringule lisaks suuremat summat ehk 37 miljonit eurot, et sealset põlvkivitöötlemist oludele vastavaks muuta, kirjutab Eesti Päevaleht 4. jaanuaril.

INDREK VEISERIK

Energiafirma eelmise aasta kolmanda kvartali aruande kohaselt peaks arendusetaapp kestma 2016. aastani. Riigifirma teadus- ja arendusosakonna juhataja Indrek Aarna tõdes hiljutises blogipostituses Utah' põlvkiviprojektist kirjutades, et kasutatavat Enefiti tehnoloogiat tuleb suuresti veel arendada. „Kui Utah' põlvkivi töötlemine Enefiti testseadmel Frankfurdis õnnestus, on efektiivsuse ja majandusliku kasu suurendamiseks tarvis Enefiti tehnoloogiat sealsetele oludele ja põlvkivile sobivaks edasi arendada,“ ütleb Aarna.

Peale Utah' tegeleb Eesti Energia põlvkiviprojektiga Jordaanias, mis on samuti eelarendusfaasis. See õli- ja elektritootmise arendus on neelanud praeguseks kaheksa miljonit eurot ning nõuab veel 22 miljonit. Kokku plaanib Eesti Energia investeerida Eestis 1,7 miljardit eurot ja välisprojektidesse 60 miljonit eurot.

Kesknädal arvab, et äpardusi Estonian Airi, EAS-i, Eesti Energia ja mitme teise ettevõttega võinuks ära hoida, kui majandus- ja kommunikatsiooniministriks oluks Juhan Partsi asemel mõni korrapärasema mõtlemisviisiga inimene. Riigikogu liige Aivar Riisalu hoiatas meid juba

17. oktoobril 2011. aastal parlamendis esinedes, kui Parts pidi selgitama Eesti riigi poolt 40 miljoni kroonise põlvkivituhha uurimise projekti tausta. „Me ei ole saanud täna selgeid vastuseid Eesti Energia tegevusest Ameerika Ühendriikides. Meil puudub täna selge vastus, mida Eesti Energia ajab Jordaanias. Meil ei ole täna selgeid vastuseid, mitu miljonit maksis Eesti Energia poolt korraldatud IPO. Meil ei ole Eesti Energia puhul väga paljudele küsimustele selgeid vastuseid ja elektri hind tõuseb, mis on täiesti loomulik, sest me oleme minemas energia vabaturule ja sellega seonduvalt elektri hind peabki tõusma,“ ütles Riisalu.

Riisalu (ja meie koos temaga) tahame teada, mis peaks olema Eesti Energia lõppeesmärk. „Minu hea kolleeg Igor Gräzin ütles väga ilusa lause, adresseerides selle Sandor Liivele: „Sandor Liive, sina ei ole äriimees. Sina oled sotsiaaltöötaja, kelle ülesanne on Eesti ettevõtlusele ja kodanikele müüa konkurentsivõimelist ja võimalikult madala hinnaga elektrienergiat, sest seda on meie ühiskonnale vaja,“ märkis Riisalu. Paraku ei saa tõe olla praegu kaugemal Riisalu ja Gräzini püstitatud ideaalist. Kõrge elektri- hinna ja suurte välisinvesteeringute kaudu saavad äriimehed (kellest paljud on IRL-i rahastajad) suuri kasumeid. Maksimumaksjate raha põletamine käib seda palavikulisemalt, mida enam selgineb poliitikataevas ja suure tõenäosusega võib valitsus üldise rahulolematuse tõttu peagi vahetuda. Opositsiooni esindaja valitsusse tulles pandaks aga loodetavasti nii Jordaanias kui ka Utah' projektid kalevi alla. Partsi haldusalas käib vaid suur riigifirmade tühjendamine ja ärakasutamise erahuvides, sest „äraostmatud“ teavad, et võimult langedes lakkab ka nende partei eksistents.

Terased mõtted

„Minu arvates lõpeks usaldamatuse nõiarõngas siis, kui lõpetataks e-valimised ja keelataks avalik nägudereklaam.“

Analüütik RAUL KALEV 3. jaanuari Postimehes artiklis „Eesti valimiskorraldus toodab kõrki elukaugust poliitikat“

„... Tallinna TV vabamehed ajavad riigivaenulikkust juttu (mulle see saade meeldib) ja üldse, TTV läheb aina paremaks...“

JÜRI PINO arvustusest „Tavaline näaritelepurk“ 2. jaanuari Postimehes

„... et Keskerakond Tallinnas võimule jääb, selles võib üsna kindel olla – eriti pärast Reformierakonna jalust mahavõtnud rahastamiskandaali.“

Aga ka sellela on opositsiooni väljavaade pealinnas vilets: ei selget programmi, kaasahaaravaid juhte ega näilistki koostööd. Ausalt öelda on isegi hirm võimaluse ees, et sotsid, Reformierakond ja IRL mingi juhuse läbi linnavolikogus enamuse saavad...“

ANVAR SAMOST 2. jaanuari Postimehe „Päevakommentaaris“

„Kui pole kultuuri, siis pole ka arenenud ajast kasu, see aju hakkab sitta kokku keerama, seda sitta näeme enda ümber igal pool – loll meelega, orjus, valeraha, tapatalgud, amoraalsus, nälg, totaalne vale, haigused, korruptsioon, erinevad püramiidskeemid, globaalne loomastumine, nürimeelne mõrisev mass – ega see ei ole ise tekkinud, selle jõleduse on kokku keeranud kultuurita aju, piduriteta intellekt ehk absoluutne kurjus.“

Kirjamees ja Iseseisvuspartei aseesimees SVEN KIVISILDNIK intervjuus Nelli Teatajale 31. detsembril 2012

13: jääkelder kustutab rahva lootuse elama jääda

Foto:
Indrek Veiserik

PURUSTAB TABUSID: Meie lähiajaloo kõige tähtsama asjaolu, s.o nn veretu taasiseseisvumise peamine tingimus oli Ando Lepsi sõnul see, et võimule tulevad suure võõrriigi endised truud alamad, eesotsas president Lennart Meriga. Lepsi hinnangul ei oleks ka isamaalane Laar tohtinud kunagi saada peaministriks, kuna tal puudus vastav haridus ja juhile vajalik (elu)kogemus.

sureks...
Meie põhiseadus on nii vildakalt üles ehitatud, et rahva kui suverääni (kelle selja taga ei ole enam kedagi) osa on tegelikult viidud nullini. Puuduvad rahvaalgatuse ja presidendi otsevalimise institutsioon jm, mis omakorda näitab, et riigivõim ja end eliidi kujutlev seltskond kardavad rahvast. Seepärast president ei kutsunud keldrisse külmetama kõiki opositsioonilisi jõude. Eestlasele omase väärikusega ütlen, et jääkeldri ümarlaud oli teatud poliitilistel jõududel kõhutuule väljalaskmise koht, ega midagi rohkemat, suuremat ega üllamat.

Kui siiraks peate avaldusi, mida viimasel ajal on teinud Rein Raud? Kas ta on rakendatud SDE valimisvankri ette? Või usute siiralt tema muresse Eesti pärast? Olen varem kokku puutunud nii Rein Raua isa kui ka vanaisaga ja seetõttu on mul küllalt raske hinnangut anda. Julgen arvata, et ta siiski langetas õige otsuse tulla välja. Mis puutub ainult formaalselt sotsist presidenti, siis võivad siin Rein Rauaga olla mängus ka mingisugused seosed. Mine sa tea. Kuid minus süveneb järjest arusaam, et Ilvesel puudub üldse mingisugune konkreetne maailmavaade, ja seda põhjusel, et sots ta mingil juhul ei ole, kui jälgida temas eriti esiletõusvat ja üha süvenevat eraomandi-lembust.

Olgem ausad, majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts on ministriametis teinud maksumaksjatele, IRL-ile ja Ansipi valitsusele tervikuna palju halba. Millisena näete IRL-i ja Partsi tulevikku? Juhan Parts on juristiharidusega mees, kes peaks olema kodus ka majandusteaduses,

kuid majandus- ja kommunikatsiooniministriks ta ei kõlba. Üks pahandus ajab teist taga. Selle ameti pidamine on talle liiga raske. Kõige drastilisemaid Partsi mõõdalaskmisi on kindlasti Eesti lennundusega seonduv, millega tekitati Eesti riigile otsesest kahju. Millegipärast tundub, et pärast seda, kui Tallinna lennujaam hakkas kandma Lennart Meri nime, lasub sellel nagu mingisugune needus. Need „eriti isamaaliselt meeletatud“ isikud, kes viisid läbi lennujaamale Lennart Meri nime paneku, oleksid pidanud siiski olema palju targemad. Kuid tarkus ei ole enda teha.

Kogu Keskerakonna 2011. aasta kongressi eelne intriigide lõkkelepuhumine oli reformistide poolt osavalt punutud mäng saamahimuliste endiste keskerakondlaste värvasse, kus viimased oma rumaluses lootsidki juba ministriametid ja muid hüvesid saada.

Kas „mooramaames“ Mart Laar IRL-i eesotsas on oma töö (põllumajanduse põhjalaskmine, kõige väärtusliku erastamine välismaalastele ja valitud omadele, rublamüük, Iisraeli relvatehing jmt) ära teinud ja nüüd polegi seda erakonda enam vaja? Laari kohta, keda tuleb vaadata paaris koos Lennart Meriga, tuleb ennekõike öelda seda, et nende valitsemise ajal hävitati Eesti Vabariigi tööstus- ja põllumajandustootmine. Nende valitsemise ajal kõlasid loosungitena mõtted: meil ei ole midagi vaja toota – me ostame kõik Läänest sisse! Kuna Eesti täna praktiliselt eriti midagi ei tooda, siis pole ka mingisugust vajadust töökäte sissetoomiseks, meil omalgi on suur tööpuudus.

Üks maailma tuntumaid teadlasi Karl Marx on öelnud, et kui üks rahvas ise ei ole suuteline tootma materiaalseid väärtusi, siis see rahvas kaob peagi areenilt. Kas Eestil on see teerada juba jalge all? Meie juhid rõhutavad, kui halvasti läheb naabritel Lätil ja Leedul. Täna on mõlemad jätnud „kartulivabariigi“ selja taha. Vaat nii on lood, lugupeetud president Ilves ja peaminister Ansip! Laar koos Meriga on tegelikud Eesti Vabariigi põhjalaskjad. Isamaalane Laar ei oleks tohtinud kunagi saada peaministriks, kuna tal puudus vastav haridus ja juhile vajalik (elu)kogemus. Samuti ei toh-

tinud kunagi saada presidendiks isamaalaste presidendikandidaat Lennart Meri – tema seotust KGB-ga on meedias põhjalikult käsitletud.

Ometi ülistab ajakirjanik Kalle Muuli oma hiljuti ilmunud raamatus „Isamaa tagatuba“ Laari taevani... Tõepoolest. Muuli kirjutab seal leheküljel 64 näiteks seda, et ma olevat pakkunud mingit „udust lugulaulu sellest, justkui oleks Lennart Meri isa ja ka Lennart Meri ise olnud KGB agent“. See nabi õpivõimega mees Kalle Muuli, kes veetis paar semestrit Eesti Põllumajanduse Akadeemia veterinaariateaduskonnas ja kaheksa aastat Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas, midagi lõpetamata, kes nooruses astus NLKP-sse ning avaldas ka

paar luulevihikut, on nüüd meie ainsa haridusalase Õpetajate Lehe peatoimetaja!? Sarnast Laari ülistavat tooni kasutab ka truu isamaalane ja rublathinguga kuulsust kogunud, isegi ennast selle teo valguses kangelaseks kujutanud Tiit Pruuli, kes püüdis ebaausalt ja ebaeetiliselt (ma ütleks isegi – allmaailma tege-lastele omaste võtetega) korraldada Lennart Meri presidendiks valimist. Ja seni ajani oleks eesti rahval põnev teada, kust pärineb Tiit Pruuli rikkus? On vana tõde, et tööga rikkaks ei saa! Hiljuti esitas Pruuli kohtusse hagi Äripäeva vastu, kuna Äripäev olevat selle „igati ausa mehe“ renomee kahtluse alla seadnud.

Isamaalaste maaletoodud üksnes endale krahmamise stiil on nähtav pea igast ühistranspordis sõitvast koolilapsest, kus väikelastega emadele, invaliididele ja vanainimestele istekohta pakutakse harva. Kuna sõidan iga päev ühissõidukitega, võin seal nähtud üldistada. Venekeelsed lapsed annavad vanemale põlvkonnale sagedamini istet kui eestikeelsed. Ilmselt venekeelsete lasteni ei ole jõudnud see jama, mida Mart Laar on oma „tarkades“ käsuladades ja raamatutes kirjutanud. Merit ja Laari seob aga veel üks koletu sündmus – rahvusvaheline katastroof parvlaevaga Estonia. Selles asjas pole sugugi kõik selgeks räägitud. Et Meri sai presidendiks ja Laar peaministriks – need olidki Eesti lähiajaloo kõige jämedamad vead. Juba mõnda aega oleme olnud selle „isamaalise“ erakonna lõppemise tunnistajad. Ja ega „äraostmatutel“ ka pikka pidu ole. Perspektiivis kisub Eesti poliitiline elu vägisi kaheparteilise süsteemi poole, s.t vasak – parem, nagu omal ajal Edgar Savisaar ennustas.

Ettevõtja Toomas Annus ütles Ärilehe intervjuus, et ei soovita ühelgi inimesel tulevikus üksnes riiklikule pensionile lootma jääda. Samal ajal lahkub iga päev välismaale suur hulk meie maksumaksjaid. Kuidas omavalitsused toime tulevad ja milline tulevik ootab ees neid, kes otsustavad kõigele vaatamata kodumaale jääda?

Tundub, et valitsusliit kardab kohalike omavalitsuste valimisi. Ümberlõkkamatu fakt on see, et Eestimaa on muutunud Tallinna linnriigiks. Kolmandik elanikkonnast elab pealinnas ja selle ümbruses. Tallinna sõidetakse tööle nii Harjust kui Virust, Järvast kui Läänest. Tallinn annab tööd ja Tallinnas ei jätku töökäsi. See kõik tuleb kirjutada linnavalitsuse aktiivsesse. Mida on riigil pealinnale vastu seada? Mitte midagi. Kui, siis vast Kunstiakadeemia maja lammutamine ja selle „üleehitamise“ ootus, ERM-i suurehituse lootus, ärilistel kaalutlustel Sisekaitse Akadeemia tarimine Ida-Virumaale, et saaks veelgi halvendada riigikaitse haridust selles õppeasutuses. Ongi kõik.

Aastaid räägib siseminister nr 2, alati naeratav regionaalminister Siim Kiisler, et on vaja liita, küll sunniviisiliselt või vabatahtlikult, erinevaid valdu ja linnu, et siis saab regionaalpoliitika ükskord korda. Kuid valdade ja linnade liitmine ei too raha juurde, vaid see vähendab veelgi vanade toimetulekut ning kaugendab maainimeste ja keskuste vahemaad küllaltki nõrga ühistranspordi tingimustes. Lisaks liitmisele tuleb koondada teatud arv kohalike omavalitsuste töötajaid, aga see on äärmiselt ohtlik tänasele valitsuskooalitsoonile. Liitmisel võib olla ainus positiivne tähendus selles, et saab midagi suuremat ehitada. Eelnevast lähtudes ei näe ma tänase regionaalpoliitika valguses mingit lootust, et regioonides elavad töötajad ja võimekad noored ei lahkuku oma kodukohast linnadesse või välismaale. Olen jätkuvalt seda meelt, et regionaalministri ametikohta ei ole meil vaja, kuna ta ei suuda midagi korda saata.

Kuidas kirjeldaksite üleminekut elektrienergia vabaturule?

Kõik kaubad ja teenused kallinevad, ja energiapolitiika on selle põhjuseks. Uue aasta esimene kvartal peaks asjad paika panema, kui inimesed oma tasku peal tunnevad kõikide kaupade ja teenuste kallinemist. Rahulolematud rahvahulgad võivad tulla tänavale, ja seda ei saa neile kuidagi pahaks panna. See on nende inimeste põhiseaduslik õigus. Kas selle õiguse vastu tahab valitsuskooalitsioon tuua poliitset appi ka kaitseväge? Järelikult Eesti Vabariik on muutumas või juba muutunud

täisvereliseks politsei riigiks.

Paljud usuvad, ja nüüd ka Siim Kallas kinnitas, et euro kokku ei kuku ja Euroopa Liit ei lagune. Tulevat hoopis Euroopa Ühendriigid. Mis on Teie arvates tõenäolisem? Euroopa Liit on ikka üks väga „vedel“ kooslus. Inglismaa on esimene riik, kes teeb kõik selleks, et see liit laguneks. Inglismaal on ajaloos olnud alati tugevad majanduslikud ja poliitilised sidemed USA-ga, olgugi et ega seal mõlemapoolset suurt armastust eriti ei ole. Arvan, et algul püütakse säilitada Euroopa Liitu Euroopa Ühendriikide kattevarjaks, kuna on saadud aru, et tänasel kujul ei ole võimalik tal eksisteerida just liikmesriikide endi juhtkondade arvukate pettuste ja varguste pärast. Loomulikult teeb Euroopa Ühendriigid peaaegu olematuks liitlasriikide olemasolu. Midagi head ei ole Euroopa Liidus täna näha, on vaid tohtu bürokraatia ja eurotegeliskite ülilpalgad. Mille eest? Euro aga püsib juuksekarva otsas, kuna tema tekkepõhjus oli kuidagi kunstlik ja mitte hästi järele mõeldud. Arvatavasti osa „targemaid“ riike seepärast euroga ei liitunudki.

Mida teha, et Euroopa Liidu rahvastekatlus eestlastena püsima jääda? On see eestlaste unistus üldse reaalne?

Kui tänane koalitsioon jätkab, siis muutub eestlaste ja eestimaalaste olukord iga päevaga aina raskemaks. Arvatavasti sünnib varsti uus valitsus, kes suudab vähemalt teatud määral pidurdada eestlaste väljasuuremise protsessi, s.t kaasa aidata sündimuse suurenemisele, vähendada haritud noorte ja heade töökätega noorte põgenemist riigist, leevendada vaesust jmt. Kuid ühe päevaga ei ole võimalik muuta paremuse poole Reformierakonna ja isamaalaste aastatepikkust sigatsemist eesti rahva kallal. Selleks et rahvas jääks maale elama, on eelkõige vaja, et koolid, kauplused, postkontorid ja apteegid jääksid alles. Alles siis tekib võimalus ettevõtete ja töökohtade loomiseks. Kuid tahaks loota, et alanud aastal muutub Eesti elu natukegi talutavamaks. Ühiskonnas on ju juba tunda ja näha seda, et inimesed hakkavad toimumust aru saama ja väljapääsu otsima.

*** Nädalavahetusel püüdis Ando Lepsi kirjutada kaas-tundlikke sõnu Vello Saatpala surmauudisele Delfis, kuid kuna ta soovis seda teha oma nime all, siis ei läinud kommentaar läbi. Seda, et tema avalikud kommentaarid ei läbi Delfi tsensuuri, on Lepsi märganud juba pikemat aega.**

Nädala juubilar AGO USTAL 80

Nimekas eesti ajakirjanik Ago Ustal sündis 10. jaanuaril 1933 ja lahkus meie hulgast 22. veebruaril 2010.

Ago Ustali töö:

* 1952–1954 Mustla masina-
traktorijaama ajaleht
* 1954–1959 Tõrva rajooni aja-
leht
* 1959–1961 Valga rajooni aja-
leht
* 1961–1981 Noorte Hääle
* 1981–1991 Kodumaa
Tema sulest on ilmunud raamatud: „Läbi külatänava”, „Tütar ja memm, teised ka”, „Sealt taevast kõrgelt ülevalt”.

Meenutab Valve Raudnask:

„Kunagi alustati lehelugemist lugudest, mille all oli Olev Antoni, Evald Jõgise, Ago Ustali või Julius Tillo nimi. Need nimed tähendasid ajakirjanikke, kes hoolisid inimesest ja eesti keelest. Ago Ustali nimel on veel oma lugu. Kogumikus „Eesti ajakirjanike elulood III” kirjutab ta: „Nimes võib olla inimese saatus, koguni ta elu ja surm, vahepealsest rääkimata.

Mu isa Paul Alver olevat tahtnud mind oma nime peale võtta – ja miks ma peaksin selles kahtlemagi, aga enne jõudis ta ära surra (1937). Nii jäin ilma kaunikõlalise Alveri perekonnanimest, aga Ustali nime kaitse all, paberite järgi teenijatüdruku Ella pojana elasin ma täie tervisega üle okupatsioonid, Nõukogude oma eriti (paljud Alverid läksid külmale maale). Emagi ütles, et vaata vaid, kuidas ikka võib teinekord vedada.”

Kui elasime taas Eesti Vabariigi, hämmastasid Ago Ustali need, kes suure suuga kuulutasid, et astusid komparteiisse ainult selleks, et parteid seestpoolt õhustada. Oma viimases raamatus „Sealt taevast kõrgelt ülevalt” teravmeeliselt ta: „Kuidas selle kohta öeldaksegi – saagisid oksa, millel ise istusid. No on ikka vabadusvõitlejad küll, ei halastanud iseendalegi.” Samas raamatus kirjutab Ustal ajakirjanik Peedust, kes kord kolhoosikorda taevani kiitis, aja

muutudes igasuguse ühistöö tulist tõrva täis kallas. Sealjuures Peedu ei põdenud põrmugi. Peedude meelest ajakirjanik ongi võitjate, kes need ka poleks, suhtekorraldaja.

Kes viskaks Peedude pihta esimese kivi? Kõik ajakirjanikud sõltusid (ja sõltuvad) ajast. Aga ülekohtune oleks kogu nõukogudeaegsele ajakirjandusele muld peale ajada. Meie lehtede tiraažid ei oleks nii suured olnud, kui sealt midagi lugeda poleks olnud.

Olles 18 aastat Ustaliga koos Noorte Hääles töötanud, julgen väita, et ta ei teinud nimmeteisele inimesele kurja ega haiget. Ei oma lugudes ajalehes ega kolleegidele toimetuses. Tema arusaamised elust ja inimesest algasid mõistmisest, mitte hukkamõistmisest. Eraldi tuleks märkida Ago Ustali väga head läbisaamist eesti keelega. Kui ta töötaks praegu ajakirjanduses, ei nimetaks ta uut tööd „väljakutseks”, ei kirjutaks „skisofreenilisest olukorrast” ega ütleks kellelegi „tänu”.

Meenutab Linda Järve:

„Ago Ustal oli üks kolmest peatoimetajast, kelle ajal ma „Noorte Hääle” toimetuses töötasin. Kui seal tudengina praktilik olin ja 1971. aastal tööd alustasin, oli Ago juba väga hinnatud ajakirjanik. Kui ta mõne noore kolleegi lugu kiitis, siis oli see kiitus palju väärt. Ago ei olnud noorte tunnustamisega kitsi.

Tal oli noorematele palju õpetada. Peatoimetajana tegi Ago igale toimetusse tööle tulnud noorele sulesepale ruttu selgeks, et sel pole õigust end esimesel, teisel või kolmandal tööpäeval või töökuul ajakirjanikuks nimetada. Ajakirjaniku nimetus tuleb välja teenida. Selle annavad sulle lugejad, kui nad su omaks võtavad. See oli toona üldisem suhtumine, sest ka ajakirjanike liitu sai noor astuda alles pärast paariaastast kutsetööd toimetuses. Lihtsalt täna-

Foto: Isi Trapido/Eesti Filmiarhiiv

valt sisseastunu või praeguses kõne pruugis lapsajakirjanik pidi end enne tõestama. Oma loominguga.

Agole ei meeldinud sugugi üldine pruuk istuda laual. Toimetuse sekretariaati tulles vaatas ta niimoodi istujaid pahaselt ja ei unustanud ikka ja jälle neile meelde tuletada, et tagumik ei käi laual – laual käib leib.

Mäletan pikki vaidlusterohkeid jutujamasi Agoga – kui alles päris algaja olin, siis kõnelesime põhiliselt sõnaseadmise teemadel. Ajakirjanduskeelest ja ajakirjanikumeelest. Ago oli väga hea sõnavaldaja, lopsaka rahvaliku ütlemisega, täpseid väljendeid otsiv ja loov. Sõnademängu varju ei jäänud ka tema andekus ja oskus alati leida huvitavaid teemasid, ikka maast ja inimestest – ja kirjutada neist nii, et lugeja loetud nautida sai.

Ago oskas ka kivid pehmeks

rääkida: kui ta kellelki midagi tahtis, siis käis tollele nii kaua peale, kuni too tüdis ja lubaduse andis tahetu ära teha. Kas see just Ago parimate omaduste hulka kuulus, aga tulemusriikas oli igal juhul, sest nii jõudsid Ago kaudu lehtekõige huvitavamad teemad. Ja tal oli hea „lehenärv”, hoogu ja jaksu päevast päeva põnevat ja üldinimlikku leida. Kui ta vahepeal korra lehtetoimetusest ära, ajakirjatoimetuses oli, siis ei tundnud ta end oma sõiduvees ja oli ajalehes varsti tagasi. Kui juba „Nooruse” toimetuse juhina sageli Moskvast käisin või mõõda liiduvabariike sõitsin, panin tähele, et Ustali nimi oli ta kaugetele kolleegidele hästi meelde jäänud ja tegi neile palju nalja. Ikka ja jälle öeldi: „Ah etot tot redaktor, kotorõi ustal” („Ah, see on see toimetaja, kes väsis”) ja paluti teda tervitada. Ajakirjanikuna aga tundus Ustal väsimatuna.”

Meenutab Ivo Pilve:

„Lootsin Vikipeedia peale, kui tahtsin värskendada oma mälu ajast, mil töötasin Noorte Hääles. Nõrdsin, kui Vikipeedia Noorte Hääle leheküljel avanes. Info oli nii puudulik kui ka eksitav. Täiesti uskumatult ei leidnud ma sealt peatoimetajate nimekirjast ei Ago Ustali ega ta mantlipärijat Enn Siimerit, küll aga ajakirjandustegelase, keda ei oska Noorte Häälega rohkem seostada kui ehk lugejana. Lisaks sassis aastarvud. Et Vikipeedia ametlik toimetuse puudub, siis pole kellegi aru pärida.

Olen olnud tööl mitmes toimetuses. Kuid Noorte Hääle oli esimene ja sinna kutsuti mind samal aastal, kui Ago Ustal määrati lehe toimetajaks. Esimesepäevavestlus oli lühike. „Hea, et oled lõpetanud TPI [praegune Tallinna Tehnikaülikool], teed vahet tornkraanal ja traktoril. Kirjutamisoskus on iseenesest mõistetav, kuid leida, millest on vaja kirjutada (sõna „vaja” eriti rõhutades), pole alati kerge.”

Usaldus oli Ago Ustali üks iseloomuomadusi. Usaldada vanu kalu, see on arusaadav, kuid ta ei kõhelnud ka roheliste suhtes. Tundsin seda kriitikaartikleid kirjutades omal nahal korduvalt. Aga ühel korral erilisel.

Olin olnud toimetuses tööl vähem kui kolm aastat, kui Viljandis toimus autoringrajal raske õnnetus. Vormelite kokkupõrkest paiskus üks pealtvaatajate hulka. Tagajärg: raseda naise surm ja mitu raskest vigastust. Hakati otsima süüdlasi. Pikkamööda kerkis kirves rahva hulka lennanud võidusõitja pea kohale. Tema vastu algatati kriminaalasi. Minu jaoks tundus olevat võimatu, et võidusõitja peab vastutama ohutuse eest raja kõrval. Sama meelt olid paljud spordispetsialistid, juristid ja kodupereainedki. Otsustasin juhtunut uurida. Ustal oleks võinud olla ettevaatlik – soovitada väheste kogemustega korrespondentil mitte toppida oma nina ülimalt keerulisse õiguslikku juhtumisse. Selle asemel ta toetas mind. Andis nõu. Temagi mõistis, et võidusõitja ei

saa süüdi olla. Nõuanne oli aga lihtne – tagatasku materjalipakk peab olema kopsakam kui see, millele tugineb artikkel.

Peale usalduse andis toimetaja mulle aega looga tegeleda igal ajal. Aega kulub väga palju, õnnetusest artikli ilmumiseni terve aasta. Sel ajal polnud minust toimetusele suurt kasu, tekitasin vaid komanderingukulusid, sest sõelusin Tallinna ja Viljandi vahel kes teab kui palju kordi. Kõige kaalukamad dokumendid said suletud Ago Ustali raudkappi. Muide, üks neist oli riigiprokuratuuri templiga paber, milles juhendati Viljandi Rajooni Rahvakohut, millise paragrahvi järgi sportlane süüdi mõista. See varjutas tõsiselt arusaamist erapooletust õigusemõistmisest. Ja võidusõitja mõistetegi süüdi! Ilmus Noorte Hääle artikkel „Ettevaatamatus küll! Kuid kelle?” Ilmus vaatamata sellele, et riigi abiprokurör oli mind telefoni teel hoiatanud rahva eksiarmamusele viimise eest. Lehelugu siiski raputas õigusemõistmisaparaati. Kas või artikli viimase lausega: „Kahtlemata tunneb üldsus huvi, milline vastutus lasub võistluste korraldajatel Vana-Võidu ringrajal juhtunus.”

Ustali närvid võisid sisimas kõvasti piniseda, sest ettevaatusabinõuna sai artikkel küll keskkomitees viseeritud, kuid mitte õigusala kureerivas osakonnas. Oli „valgeski majas” (nii nimetati nõukogude ajal kompartei Eesti peahoone, kus praegu asub Välisministeerium – Toim.) õigluse eest seisvaid sõdureid.

Ülemkohus saatis kohtuasja täiendavale uurimisele, kuni võttis selle oma menettlusse ja mõistis võidusõitja õigeks. Aastapikkune töö ei läinud luhata. Julgen küll väita, et see oli terve toimetuse võit. Aga ilma ausa ja julge peatoimetajata poleks olnud see võimalik.”

Meenutused Noorte Hääle kolleegidelt kogus

Eve Osa

Meedia Keskpunkt 9. jaanuaril kell 19.30

* Tallinnas kehtib tasuta linnatransport, milles peavoolumeedia näeb vaid häda ja viletsust. Nende kiidetud valitsusel pole ju midagi sama suurt vastu panna.

* Elektrooniline Rahvakogu, kuhu iga inimene saab parteipoliitika parandamiseks oma arvamuse esitada, sai esimesel päeval 300 ettepanekut. Riigikogust peab saama Rahvakogu kummitempel, säutsuti Twitteris.

* Kesknädalas võtab õigusteadlane Ando Leps möödunud aasta kokku läbi lähiajaloo. Delfis hindas ajalugu TTV ajakirjanik Andres Raid, võrreldes Eesti NSV-d tänase Eesti Vabariigiga.

Studios Kesknädala peatoimetaja Urmi Reinde, Tallinna Televisiooni peatoimetaja Mart Ummelas ja saatejuht Heimar Lenk.

Tartus

Teisipäeval,
15. jaanuaril
kell 15

kohtuvad
Keskerakonna
Tartu linna
büroos
(Ülikooli 12)
seniorid.

Avaldame kaastunnet Kairele kalli isa
VIKTOR TSUPSMANI
13.VIII 1941 – 02.I 2013
kaotuse puhul.

Pärnumaa keskerakondlased

ÜLO MILLER
28.03.1931 – 03.01.2013
Meie siiras kaastunne lahkunu
perekonnale.

Keskerakonna Tartu linna piirkond

Kesknädala sooduskampaania ainult aastatellimusele -
12 kuud 20 eurot kuni 31. jaanuarini 2013
Kõigile tellijaile õnne uuel aastal!

Telli Kesknädal! * Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee